

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. I. 20.548/2011/17. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. F. F. pártfogó ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a Dr. Papp Tamás Gyula (címe) ügyvéd által képviselt Groupama **Garancia** Biztosító Zrt. (címe) I. rendű és a Dr. Konczné dr. Pásztor-Turák Kinga ügyvéd (címe) által képviselt II.rendű alperes neve (címe) II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2011. március 30. napján meghozott 25.P.21.313/2009/84. számú ítélete ellen a felperes részéről 87. sorszámon benyújtott - 89. sorszámon kiegészített - fellebbezés tárgyában indult másodfokú eljárásban a 2012. január 12. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja; a felperes által fizetendő elsőfokú perköltség összegét az I. rendű alperes és a II. rendű alperes javára egyaránt 187 000 - 187 000 (Egyszáznyolcvanhétezer-Egyszáznyolcvanhétezer) Ft-ra, a felperes által az államnak megfizetendő le nem rótt eljárási illeték összegét 177 000 (Egyszázhetvenhétezer) Ft-ra leszállítja és megállapítja, hogy a pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Egyebekben az ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek személyenként 30 000 (Harmincezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság a 84. sorszámon hozott ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű alperesek részére személyenként 1 039 586 Ft perköltséget, az állam javára pedig - az adóhatóság felhívására, az abban közölt időben és módon - 900 000 Ft előlegezett eljárási illetéket.

A fellebbezés elbírálása szempontjából az ítéletben megállapított lényeges tényállás szerint a felperes, a leánya, **H-né K. M.** és annak házastársa, **H. I.** 2004-ben elhatározták, hogy a felperes tulajdonát képező szám alatti ingatlant korszerűsítik, egyúttal tetőtér (emelet) beépítéssel bővítik. Az elkészített és 2004. szeptember 16-án engedélyezett építési terv szerint ehhez szükséges kivitelezés várható költsége (a költségvetés szerint) 11 130 567 Ft-ban került meghatározásra. Az építkezés költségeit a felperes leánya és házastársa pénzügyi kölcsönből kívánták finanszírozni, melynek érdekében a felperes veje, **H. I.** a 2005. április 14-én kötött megbízási szerződéssel megbízta - az I. rendű alperes jogelődjével, az **"G"** Biztosító Rt-vel üzletkötőként biztosításközvetítői tevékenység ellátására 2003. október 17. napjától megbízási jogviszonyban álló - II. rendű alperest, hogy a lakásbővítés korszerűsítés céljából 5 000 000 Ft összegű forint alapú hitelkérelme ügyében az..... Bank Rt-nél a képviseletében eljárjon.

Ilyen előzményeket követően a felperes, illetve a felperes leánya és házastársa sorrendben a következő szerződések megkötésében vettek részt:

2005. április 14. napján - a II. rendű alperes közvetítésével - **H. I.** és házastársa **H-né K. M.** az Bank Rt-vel szerződést kötött 1 650 000 Ft összegű személyi kölcsön nyújtására, 60 hónapos futamidővel, havi 46 850 Ft törlesztési részlettel. A kölcsön felvevői az így felvett összeget teljes egészében a 2005. április 11. napján kötött ajándékozási szerződéssel a felperes által **H-né K. M-nak** ajándékozott **"s-i"**..... helyrajzi számú, szám alatti épületre a **"Z". T.** javára bejegyzett jelzálogjog törlése érdekében a felperes összesen 1 668 835 Ft összegű tartozásának kifizetésére használták fel.

2005. június 14. napján - a II. rendű alperes közvetítésével - **H. I.** és házastársa, **H-né K. M.** közjegyzői okiratba foglalt szerződést kötött az és Bank Rt-vel, valamint az általa képviselt **"X"** Jelzálogbank Rt-vel 4 860 000 Ft összegű ingatlanjelzáloggal biztosított lakóingatlan bővítési kölcsön nyújtására, a **"s-i"** helyrajzi számú lakóingatlan bővítésének finanszírozására a saját erő kiegészítéseként.

2005. június 16-án azonban a felperes leánya, **H-né K. M.** a felperes tanácsára az Bank Rt-hez bejelentette, hogy a bővítési hitelt nem kívánják igénybe venni, ezért a pénzügyi intézet a hitelkérelmet törölte.

Ezt követően, 2005. október 28-án a 2005. április 11. napján megkötött ajándékozási szerződésüket a felperes és leánya felbontották, és az eredeti állapot helyreállításáról rendelkeztek akként, hogy a megajándékozott kiköltözött az ajándék tárgyát képező lakásból a családjával együtt és onnan a visszatérés szándéka nélkül távozott. **H. I.** és **H-né K. M.** 2005. november 22-én ügyvéd útján felszólították a felperest az ingatlan tehermentesítésére általuk kifizetett 1 570 000 Ft rendezésére.

2007. június 4. napján a felperes és a **"R"** Bank Rt. kölcsönszerződést kötöttek a pénzügyi intézet által a felperes részére 19 467 svájci frank összegű kölcsön nyújtására 4,65 %-

os kamat és 0, 175 %-os kezelési költség felszámításával 6 450 000 Ft-ra a felperes tulajdonát képező **"S"**, szám alatti ingatlanra bejegyzett jelzálogjog mint hitelbiztosíték mellett. A felvett svájci frank alapú kölcsönt a felperes részben a gyermeke és házastársa által az ingatlanra tehermentesítése érdekében kifizetett 1 750 000 Ft takarékszövetkezeti kölcsön visszafizetésére használta fel. A kölcsön törlesztő részleteit azonban a **"R"** Bank Rt-nek fizetni nem tudta, ezért a kölcsönt a pénzügyintézet felmondta, az egyösszegű kölcsöntartozás behajtása érdekében pedig a felperes **"S"**, szám alatti jelzálogfedezetként adott ingatlanát végrehajtás alá vonták.

Az ajándékozási szerződést felbontó szerződés 2005. október 28. napján történt megkötése előtt, 2005. szeptember 26-án a felperes leánya és házastársa adásvételi szerződést kötöttek **V. M.** és házastársa **"sz-i"** lakosokkal, az utóbbiak tulajdonát képező **"sz-i"**..... helyrajzi számú ingatlan 11 000 000 Ft vételáron történő megvásárlására. A vevők 400 000 Ft foglaló átadása mellett a vételár fennmaradó részéből 8 000 000 Ft-ot az Bank Rt. **"S"** Fiókjától igényelt köztisztviselői kölcsönből, 450 000 Ft-ot otthonteremtési támogatásból, 2 150 000 Ft-ot pedig önerőből kívántak teljesíteni. Ez a szerződés azonban 2005. december 2-án felbontásra került, mert a vevők a pénzügyintézettől a kért hitelt nem kapták meg, így a vételár megfizetésére vállalt kötelezettségüket teljesíteni nem tudták. Az eladók a vevőknek a foglalót visszafizették, a meghíúsult jogügylet kapcsán azonban a vevőknek összesen 110 000 Ft ügyvédi munkadíjként kifizetett költsége keletkezett.

A jelen per felperese a **"Sátoraljaújhelyi"** Városi Bírósághoz 2005. március 14-én benyújtott keresetével a jelen per I. rendű alperesének jogelődje, az **"G"** Biztosító Zrt. ellen pert indított szerződésszegéssel okozott kára megtérítésére kötelezése iránt. A Sátoraljaújhelyi Városi Bíróságon P.20.179/2006. számon indult, majd többszörös áttételek folytán a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróságnál P.21.428/2007. számon - a jelen per II. rendű alperese ellen is - folytatott perben az utóbbi bíróság a 2008. augusztus 26. napján meghozott 25. sorszámú ítéletével elutasította a felperesnek a végleges formában az alpereseknek 7 873 497 Ft vagyoni és 600 000 Ft nem vagyoni, mindösszesen 8 426 837 Ft kártérítés és járulékai egyetemleges megfizetése iránti keresetét, megállapítva, hogy a felperes és a II. rendű alperes között megbízási jogviszony nem jött létre, így a felperes irányában a II. rendű alperes - és megbízója az I. rendű alperes - szerződésszegéssel okozott kártérítési felelősséggel nem tartozik, a szerződésen kívüli kártérítési felelősség megállapításához szükséges törvényi feltételek fennállását pedig a felperes nem bizonyította. A felperesnek az ítélet ellen benyújtott fellebbezését a Debreceni Ítéltábla - mint elkésettet - hivatalból elutasította a 2009. május 14-én hozott Pf.I.20.647/2008/13. számú végzésével.

Ilyen előzmények után **H. I.** és **H-né K. M.** képviselőjében hozzátartozóként a felperes 2009. május 14-én keresetet nyújtott be az elsőfokú bírósághoz az I. rendű alperes jogelődje az **"G"** Biztosító Rt. és a II. rendű alperes ellen kártérítés és járulékai egyetemleges megfizetésükre kötelezés iránt. Arra hivatkozva, hogy az I. rendű alperes megbízottjaként eljáró II. rendű alperes eljárása jogellenes volt a hitelügyintézés során és ezzel okozati összefüggésben nekik kárt okozott a felperesek, a végleges formában fenntartott keresetükben az alpereseket egyetemlegesen 13 633 386 Ft összegű vagyoni és

3 000 000 Ft nem vagyoni káruk, valamint annak 2009. május 14. napjától járó törvényes mértékű kamata és perköltségük egyetemleges megfizetésére kérték kötelezni.

Előadásuk szerint a II. rendű alperes a 2005. április 14-én megkötött megbízási szerződés alapján a hitelkérelem benyújtására, a hitelbírálati díj és az értébecslési díj befizetésére volt jogosult. Nem volt jogosultsága az ügyintézés során áthidaló személyi hitel ügyintézésére, így különösen nem a hitelügyintézés során a hitelszerződés megkötése előtt életbiztosítás megkötésére és a díjelőlegnek az ügyféltől való felvételére; a lakásvásárlási hitel kiváltásához a szerződésen kívülálló más személyek felhasználására, a jövedelmüknek a hitellel való leterhelésére; de nem volt joga arra sem, hogy meghatalmazás nélkül eljárjon tulajdoni lap beszerzésében, díj fizetésében, az általa kiválasztott hitelkonstrukcióhoz kapcsolódó nyomtatványok kitöltésében részt vegyen vagy annak kitöltéséhez más személyt igénybe vegyen, az ügyfelektől pénzt vegyen át és tartson magánál, stb.

A felperesek állították, hogy a II. rendű alperes szerződésszegő módon járt el, amikor nem a megbízó érdekeinek megfelelő hitelügyintézt folytatott és szabad felhasználású hitel helyett olyan hitelügylet jött létre, amely életbiztosítás megkötésére irányult. A II. rendű alperes tehát megbízás nélkül intézett hitelügyleteket, amivel a felpereseknek a módosított keresetben részletezettek szerint 13 633 386 Ft összegű vagyoni kárt okozott.

Mivel a II. rendű alperes az I. rendű alperes megbízottjaként járt el, amikor hitelügyintézt vállalt és ezzel okozati összefüggésben kárt okozott, a Ptk. 350. §-ának (1) bekezdése alapján a felperessel szemben az I. rendű alperes mint megbízó a II. rendű alperessel mint megbízottal egyetemlegesen felelős.

Az alperesek az érdemi ellenkérelmükben a felperesek keresetének az elutasítását kérték, annak jogalapját és összecszerűségét is vitatva.

Az elsőfokú eljárás során az I. rendű felperes K. Gy-né hozzátartozó perbeli képviselőt beavatkozóként perbe hívta, amit nevezett elfogadott, ezért az elsőfokú bíróság az 59. sorszámú végzésében megengedte, hogy a felperesek pernyertessége érdekében K. Gy-né a perbe beavatkozzon.

Azt követően pedig, hogy az I. rendű felperes a II. rendű felperesre, a II. rendű felperes pedig beavatkozóra engedményezte a jelen perben érvényesített követelését, az elsőfokú bíróság a 62/II. számú végzésében megállapította, hogy a per felperese K. Gy-né.

A keresetet teljes egészében elutasító döntése indokolásában az elsőfokú bíróság leszögezte; a felperesnek a rá engedményezett követeléseken túl ebben a perben előterjeszteni kívánt követeléseit a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a P. 21.428/2007/25. szám alatti ítéletében jogerősen elbírálta, ezt a döntést a jelen perben irányadónak kell tekinteni, mert az ítéletben elbírált jogot a felperes ezen peres eljárás során már vitássá nem tehetette, figyelemmel a Pp. 229. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra.

Az engedményezett követelés tekintetében a kereset megalapozottságát a Ptk. 318. §-ának (1) bekezdése és annak utaló szabálya folytán a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján vizsgálva rámutatott: a polgári kártérítési felelősség négy alapvető feltétele közül a jelen perben is a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a II. rendű alperes tevékenységével

vagy mulasztásával okozati összefüggésben jogelődjeinek kára következett be, valamint, hogy az I. rendű alperes felel a II. rendű alperes magatartásáért. A felperes előadásából és az általa csatolt okiratokból, valamint **M. M-né** tanú vallomásából azonban kizárólag azt tudta megállapítani tényként, hogy a II. rendű alperes számára **H. I.** hitelügyintézésre adott megbízást és a megbízási szerződésben foglaltak szerint kifejezetten lakásbővítési, korszerűsítési hitel céljából 5 000 00 Ft összegben kívánt hitelt felvenni. Megállapítása szerint a II. rendű alperes e megbízás alapján járt el és eljárásával kapcsolatosan semmilyen adat nem merült fel arra nézve, hogy megszegte volna a megbízási szerződéssel kapcsolatos lelkiismeretes, gondos eljárási kötelezettségét, amellyel összefüggésben a felperest, illetve a felperesi jogelődöket vagyoni, vagy nem vagyoni károsodás érte volna.

A rendelkezésre álló adatok alapján nem találta megállapíthatónak az elsőfokú bíróság azt sem, hogy a felperesi jogelődöket kár érte volna a felperesnek a **"Z". T.**nél fennálló lakásvásárlási hitele kiváltására a II. rendű alperes javaslata alapján az Bank Nyrt-től felvett személyi hitellel összefüggésben.

Amiatt pedig, hogy a II. rendű alperes a megbízási szerződésnek megfelelően járt el a hitelügyintézés során és magatartása a felperes által állított felperesi jogelődöket ért vagyoni vagy nem vagyoni károkkal semmilyen formában összefüggésbe nem hozható, a vagyoni károkat illetően a felperes jogelődjeinek nem volt olyan követelése, amelyet a Ptk. 328. §-ának (1) bekezdése alapján a felperesre átruházhattak.

A nem vagyoni kár vonatkozásában az elsőfokú bíróság álláspontja az volt, hogy annak követelése olyan saját személyhez fűződő jog, amely kizárólag a károsult által gyakorolható, így az engedményezésére a Ptk. 328. §-ának (2) bekezdése alapján nem lehetett szó.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett. Kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a kereseti kérelme szerinti megváltoztatását, valamint az I. és II. rendű alperesek perköltségben marasztalását. Kiegészített fellebbezésében a felperes eljárásjogi és anyagi jogi szabálysértésekre egyaránt hivatkozott.

Eljárási szabálysértésnek tartotta az első fokú ítéletnek azt a megállapítását, miszerint az engedményezett követeléseken túl az ebben a perben érvényesíteni kívánt követeléseit a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a P.21.428/2007/25. számú ítéletében már jogerősen elbírálta. Hivatkozott arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság, mint felülvizsgálati bíróság az ügyben hozott Pfv.VII.21.313/2010/2. számú végzésében megállapította, hogy a Debreceni Ítéltábla másodfokú határozata nem tekinthető az ügy érdemében hozott jogerős végzésnek, így „a saját 12 793 558 Ft kárigényét érvényesíteni kívánta az eredeti felperesek P.21.313/2009. számon indult jelen perében, a felperes ebbe a perbe be kívánt lépni”.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróságnak a perbelépés iránti kérelmét elutasító 43. sorszámú végzése ellen benyújtott fellebbezésében a másodfokú bíróság a „mai napig” nem hozott végzést. Az elsőfokú bíróság pedig a másodfokú végzés meghozatala nélkül folytatta le az eljárást és hozott ítéletet, ezzel is eljárási szabálysértést követve el és a felperest a törvényes és alkotmányos jogai gyakorlásában korlátozva. A felperes álláspontja szerint ugyanis az elsőfokú bíróságnak a 61. sorszámon hozott végzése alapján

a jogutódlásra való tekintettel a jelen per felperese lett ugyan, de abban a saját, 12 793 558 Ft iránti követelését nem érvényesítheti az alperesekkel szemben.

A kiegészített fellebbezés szerint eredetileg a jelen perben érvényesített és a felperesre engedményezett 2 508 876 Ft összegű vagyoni és 1 000 000 Ft nem vagyoni kárigényt elutasító részében is megalapozatlan az elsőfokú bíróság ítélete. A megalapozatlanságot részben eljárási szabálysértés, nevezetesen az okozta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást nem kellően állapította meg.

A jogalapot illetően a felperes következetes hivatkozása ellenére nem vizsgálta, hogy a II. rendű alperes részéről az I. rendű alperes felé a valóságnak megfelelő adatszolgáltatás került-e benyújtásra a hiteligénylés során, vagy olyan valótlan adatszolgáltatás történt, amely a II. rendű alperes részéről megalapozza a csalás büntető tényállását. Álláspontja szerint ezt mindenképpen tisztázni kellett volna, ennek eredményéhez képest az elsőfokú bíróságnak az eljárás egyidejű felfüggesztése mellett feljelentési kötelezettsége lett volna, mivel a kérdés tisztázása a jelen per elbírálásának annyiban előkérdése, hogy ha a csalás bűncselekménye elkövetése bizonyítottnak látszik, akkor a jogalap kérdésében az elsőfokú bíróságnak már rendelkezésére állna az ítéletet megalapozó büntetőhatározat. Kérte a fellebbezésében a tárgyalás felfüggesztését a büntetőeljárás jogerős befejezéséig, amely kérelmét az ítéletábra a Pf. 6. sorszámú végzésével elutasította.

Nem vizsgálta - és ennek körében nem folytatta le a szükséges bizonyítást - az elsőfokú bíróság annak a felperesi állításnak a tisztázása érdekében, hogy a II. rendű alperes hiányos - 5 000 000 Ft-tal kevesebb összegű - költségvetést és nem a valóságnak megfelelő értébecslést készíttetett el és nyújtott be a pénzügyintézetnek a megbízói hitelkérelméhez, mint ahogyan azt a felperes állította. Az utóbbi tisztázásához értébecslő szakértői bizonyítás lett volna szükséges, amely szakértő kirendelésének elmulasztásával az elsőfokú bíróság eljárási hibát vétett.

Mindezek miatt a jogvita elbírálása szempontjából lényeges tények felderítése és szükséges bizonyítás lefolytatása maradt el, mert a valótlan költségvetés készítése megalapozza a kártérítés jogalapját. Mivel pedig a II. rendű alperes nem valós költségvetést készített és nyújtott be, ezzel összefüggésben a megbízókat kár érte, hiszen a megkurtított költségvetés - amely 5 000 000 Ft-tal kisebb összeget tartalmaz a ténylegesnél - a folyósított kölcsön nagyságát jelentősen befolyásolta.

Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés iránti kereset jogalapjának tekintetében sem folytatta le a szükséges bizonyítást. A felperes arra irányuló indítványa ellenére az állított egészségkárosodás bekövetkezésének bizonyítására ugyanis nem rendelt ki igazságügyi orvos-szakértőt.

A fellebbezés érvelései szerint az elsőfokú érdemi döntés anyagi jogi szabályt, a Ptk. 474. §-ának (1) és (2) bekezdésének rendelkezéseit is sérti azáltal, hogy a bíróság nem állapította meg; a II. rendű alperes **H. I.**-nal kötött megbízási szerződést megsértve járt el, amikor nem a megbízó érdekeinek megfelelő hitelügyintézkést folytatott, hanem hamis adatok alapján olyan hitelügyletet, amely életbiztosítás megkötésére irányult.

Sérlemelte a fellebbezés azt is; az elsőfokú bíróság a keresetet elutasító döntése indokaként annak ellenére hivatkozott arra, miszerint a felperes a kárát nem tudta bizonyítani, hogy a szakértő kirendelésére előterjesztett bizonyítási indítványát a bíróság elutasította, noha igazságügyi orvos-szakértőn kívül igazságügyi építész szakértő

kirendelését is kérte. Ezen kívül a felperes oldal valamennyi, a tényállásban megállapított adásvételi szerződés okiratát becsatolta és ezen felül azokat az okiratokat is rendelkezésre bocsátotta, amelyekből megállapítható, hogy a szerződések miért hiúsultak meg, a meghiúsulásuk folytán a felperes jogelődjei milyen nagy összegű foglalókat veszítettek, valamint milyen összegű ügyvédi díjakat, illetve vagyonszerzési illetéket fizettek meg.

A perköltség megállapításával kapcsolatosan sérelmezte a felperes a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság 16 633 386 Ft összegű pertárgyérték alapulvételével kötelezte az alperesek javára perköltség megfizetésére, miközben kizárta, hogy a saját kárigényét - amelynek összege 13 124 510 Ft - a jelen perben érvényesíthette volna, ugyanakkor a perköltség megfizetésénél figyelembe vette. Álláspontja szerint amennyiben indokolt lett volna a felperest perköltség fizetésére kötelezni, azt a valóságnak megfelelő összegben, 2 508 876 Ft vagyoni és 1 000 000 Ft nem vagyoni, mindösszesen 3 508 876 Ft összegű kárigény alapulvételével kellett volna megállapítani. Ezen kívül eltúlzottnak is tartotta az első fokú ítéletben az alperesek részére megítélt ügyvédi díjakat, mivel a per során I-II. rendű alperesnek ugyanaz volt a jogi képviselője az év tavaszáig, az I. rendű alperes képviselőjét jelenleg ellátó jogi képviselő pedig mindösszesen egy beadványt készített és egy tárgyaláson vett részt. Ehhez képest a részére megítélt 1 039 586 Ft ügyvédi költség jogszabályellenes és eltúlzott mértékű is.

Az alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperesnek a másodfokú perköltségükben marasztalását kérték.

Az első fokú ítélet saját helyes indokaira utalás mellett a II. rendű alperes hangsúlyozta: a felperes követelésének egy része ítélt dolog, a nem vagyoni kár iránti igény nem engedményezhető, a követelést engedményező **H. I.** és **H-né K. M.** keresetében előadott károk pedig nincsenek ok-okozati összefüggésben a II. rendű alperes ügyintézésével, amelynek körében egyébként jogellenesség sem állapítható meg.

Miután a másodfokú tárgyaláson hozott 17-II. számú végzésével a pert 13 683 307 Ft összeg megfizetésére irányuló kereset tekintetében megszüntette és ebben a részében az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, az ítélőtábla a fellebbezés elbírálása során nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének ezt a rendelkezését és az ezzel kapcsolatos indokolását.

Az engedményesként érvényesített kereseti követelést elutasító ítélet ellen előterjesztett felperesi fellebbezést az ítélőtábla kisebb részben a perköltség és illeték viselése tekintetében találta alaposnak.

Az érdemi döntésre kiható eljárási szabálysértéseket az elsőfokú bíróság nem követett el.

Alaptalan a felperesnek az a fellebbezési hivatkozása, hogy jogszabálysértő az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, miszerint a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 21.P.21.428/2007/25. számú ítéletében már elbírálta a felperesnek a jelen perben saját kártérítési igényeként érvényesített 13 683 307 Ft összegű kereseti követelését, így arra vonatkozóan - ítélt dologként - a jelen perben újabb kereset nem volt előterjeszthető. E megállapítás helytállóságának indokait az ítélőtábla a 17-II. számú végzése indokolásában már részletesen kifejtette. Az pedig, hogy az elsőfokú bíróság az ítélt dolog tekintetében is

- elutasító - ítéletet hozott, azért nem minősül lényeges eljárási szabálysértésnek, mert emiatt a feleket jogsérelem nem éri annak következtében, hogy az első fokú ítéletnek a jogerős ítélettel már elbírált rendelkezéseit az ítélet tábla a 17-II. számú végzésében, a per e részének megszüntetésével hatályon kívül helyezte.

Az a fellebbezésben hivatkozott körülmény, hogy az ítélete indokolásában az elsőfokú bíróság részben helytelenül ismertette a felperes kereseti kérelmét, az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértésként figyelembe azért nem vehető, mert az első fokú ítélet 6. oldala a felperes által a 78. sorszámú előkészítő iratában, majd a 2011. március 30-i tárgyaláson felvett 84. sorszámú jegyzőkönyvben rögzített végleges kereseti kérelmét - amelyre az ítéleti döntés vonatkozott, - pontosan tartalmazza.

Nem helytálló az a fellebbezési kifogás sem, hogy a felperes „perbehívásáról” (helyesen perbelépéséről) a másodfokú bíróság nem hozott végzést. Az elsőfokú bíróság a 43/I. számú végzésével a felperes pertársként történő perbelépés iránti kérelmét elutasította. A végzés ellen a felperes az 51. sorszámú beadványában fellebbezést jelentett be, amellyel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság az 52. sorszámú végzésében hiánypótlásra hívta fel, amelyet azonban a felperes határidőben (2010. július 30-tól számított 30 napon belül) nem teljesített. Az elsőfokú bíróság ezért az 57. sorszámú végzésével az 51. sorszámú fellebbezést hivatalból elutasította, amely végzés - fellebbezés hiányában - 2010. október 9-én jogerőre emelkedett. Megjegyzi az ítélet tábla, hogy a felperest a fellebbezési állítása valósága esetén sem érte volna joghátrány, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság előbb az 59. sorszámú végzésével a felperes perbe való beavatkozását megengedte, majd a 61/II. számú végzésével megállapította, hogy - az engedményezések folytán - a jelen per felperese K. Gy-né.

A felperesnek az arra hivatkozó fellebbezési támadása, miszerint az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés vonatkozásában nem tett eleget a felperes jogalap bizonyítása érdekében előterjesztett szakértői bizonyításra irányuló indítványának, azért alaptalan, mert - amint azt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította, - az alperesekkel szemben nem vagyoni kártérítés iránti igényt a felperes engedményesként nem érvényesíthetett.

A Ptk. 85. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a személyhez fűződő jogokat - a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivételekkel - csak személyesen lehet érvényesíteni. A törvényben foglalt kivételek hiányában a fő szabály az irányadó. Emellett a Ptk. 328. §-ának (2) bekezdése is úgy rendelkezik, hogy nem lehet engedményezni a jogosult személyhez kötött követeléseket. A nem vagyoni kártérítés valamely személyhez fűződő jog megsértése következtében a jogosult személyéhez kapcsolódó hátrányok kompenzálásához szükséges kárpótlás, vagyis a személyhez fűződő jog megsértése következtében a jogosult életminőségének romlásáért nyújtott ellentételezés. A nem vagyoni kártérítés tehát személyes jellegű követelés, amely csak személyesen érvényesíthető és másra nem engedményezhető. (Fővárosi Ítélet tábla 3.Pf.20.665/2008/3.)

A felperes által engedményesként érvényesített vagyoni kártérítés iránti - végleges formájában - (1 887 000 Ft + 62 389 Ft) 1 950 079 Ft tőkeösszegű kereseti követelés elbírálásához a Pp-nek megfelelő, szükséges bizonyítást az elsőfokú bíróság lefolytatta, a

tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetéseivel és érdemi döntésével az ítéltábla egyetértett.

Anélkül, hogy a keresetet elutasító döntés helyes indokait részletesen megismételné, a fellebbezésben hivatkozottak miatt az ítéltábla az alábbiakat emeli ki:

A felperes fellebbezésben megismételt állításával szemben a jelen pert I. rendű felperesként kezdeményező **H. I.** a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróságnál P.21.428/2007. számon folyamatban volt perben a 2008. július 3-i tárgyaláson a 23. sorszámú jegyzőkönyvben rögzített tanúvallomásában azt adta elő, hogy 2005. január 15-én valóban ő állapodott meg a II. rendű alperessel, ennek keretében ő adott megbízást hitelkérelem ügyintézésére, amely megállapodás során szó volt arról, hogy a lakásvásárlási hitelt kiváltó „olyan 5 000 000 Ft körüli” személyi hitelt fognak felvenni és a személyi hitel visszafizetését követően a fennmaradó összegből az építkezéssel eljutnak ameddig tudnak és utána a megemelkedett értékű ingatlanra újabb hitelt kérnek. (4. oldal.) A felperes semmivel alá nem támasztott fellebbezési állításával szemben tehát magának a megbízónak (**H. I.**-nak) a bírósági eljárásban tett nyilatkozata is azt az alperesi állítást támasztja alá, miszerint a 2005. április 14-én kötött megbízási szerződés megfelelt a megbízó szerződéskötési akaratának. Ezt egybevetve az irányadó tényállás szerint nem vitás azzal a ténnyel, hogy az Bank Rt-vel 2005. április 14-én létrejött 1 650 000 Ft összegű személyi kölcsön nyújtására vonatkozó megállapodáson túl sem **H. I.** és **H-né K. M.**, sem a felperes nem kötöttek más pénzintézettel olyan kölcsönszerződést, amelyből részükre ténylegesen kölcsön kifizetésére sor került volna, megalapozott következtetéssel jutott az elsőfokú bíróság arra a megállapításra, hogy a II. rendű alperes részéről nem állapítható meg a megbízási szerződésből származó kötelezettségei olyan megsértése, amellyel okozati összefüggésben a keresettel érvényesített kár bekövetkezése megállapítható lenne.

Szerződésszegés, illetőleg jogellenes magatartás, továbbá okozati összefüggés hiányában pedig kártérítési felelősség megállapítására valóban nem kerülhetett sor, ezért a kereset elutasításának a felperes által a fellebbezésében hiányolt, az összecszerúségre vonatkozó bizonyítás lefolytatása nélkül is helye volt.

Miután a felperes a fellebbezésében sem hozott fel olyan új tényt vagy körülményt, amely az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapítására, ezáltal az engedményezett követelést illetően a keresetet elutasító döntés kért megváltoztatására vagy hatályon kívül helyezésére okot szolgáltatott volna, az elsőfokú bíróság ítéletét e vonatkozásban az ítéltábla helybenhagyta.

A per részbeni megszüntetéséről és e tekintetben az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezéséről rendelkező végzése következtében azonban részben megalapozott a felperesnek az első fokú ítélet perköltségre és illeték viselésére vonatkozó rendelkezéseit támadó részében.

Az elsőfokú bíróság ugyan a saját ítéleti döntéséhez képest a helytállóan figyelembe vett pertárgyértékből kiindulva állapította meg az alperesek javára a felperes részéről perköltségként megtérítendő ügyvédi munkadíj összegét, azonban a pernek a 13 683 307 Ft összegű kereset vonatkozásában történt megszüntetése folytán az elsőfokú perköltségként az alperesek javára a felperes részéről a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján megtérítendő ügyvédi munkadíj összegének megállapításánál figyelembe vehető perérték 2 950 079 Ft, amely alapján az első fokú ítéletben az alperesek javára

perkölségként megállapított ügyvédi munkadíj összege valóban nem felel meg a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontjában és 4/A. §-ának (1) bekezdésében írtaknak és az elsőfokú eljárási illeték összege is 177 000 Ft „Az illetékekről” szóló módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 42. §-a (1) bekezdés a) pontja értelmében.

Mindezek alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltség és illetékre vonatkozó részében a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes által az alpereseknek megfizetendő elsőfokú perköltség összegét - a kifejtett ügyvédi tevékenységnek megfelelően - személyenként 187 000 Ft-ra, az állam részére megtérítendő le nem rótt eljárási illeték összegét pedig 177 000 Ft-ra leszállította és - a Pp. 253. §-a (3) bekezdésének második fordulatában adott felhatalmazás alapján a fellebbezés korlátaira tekintet nélkül - az elsőfokú bíróság ítéleti rendelkezésével ellentétesen megállapította, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját az állam viseli „A jogi segítségnyújtásról” szóló 2003. évi LXXX. törvény (Jst.) 11/A. §-ának (2) bekezdése értelmében, figyelemmel arra, hogy a 72/F/1. sorszám alatt csatolt pártfogó ügyvédi meghatalmazásból megállapíthatóan a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat Jogi Segítségnyújtó Szolgálat felperest az állam által átvállalt (költségmentes - Jst. 11/A. § -) támogatásban részesítette. Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, így a másodfokú eljárásban is pervesztes lett. Ezért - a személyes költségmentessége ellenére - a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése és 86. §-ának (3) bekezdése értelmében köteles megtéríteni az alpereseknek az ügyvédi munkadíjból keletkezett másodfokú perköltségét, melynek összegét az ítélet tábla a 2 950 079 Ft pertárgyérték alapulvételével „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján, de a kifejtett ügyvédi tevékenységre figyelemmel a (6) bekezdés szerinti mérsékelt összegben határozta meg, figyelembe véve azt is, hogy az alperesek jogi képviselői a másodfokú tárgyaláson nem vettek részt.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a pervesztes felperes személyes költségmentessége okán „A költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról” szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és a 14. §-a alapján az állam viseli.

D e b r e c e n, 2012. január hó 12. napján

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Riczu András s.k. előadó bíró, Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő